

Nav pieļaujama uzņēmumu konkurētspējas celšana uz vides rēķina, atzīst Valsts vides dienests

“Druva” jau rakstīja par Valsts vides dienesta (VVD) informāciju, ka piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība (PKS) “Straupe” ilgstoši Braslas upē novada neatīrītus piena produktu ražošanas notekūdeņus un uzņēmuma darbībai jau vairākus gadus ir pievērstas pastiprināta dienesta uzmanība.

SARMĪTE FELDMANE

Pēc izskanējušas ziņas PKS “Straupe” valdes priekšsēdētājs Imants Balodis medijiem puda viedokli, ka tā ir nepilnīga un kļūdaina. Viņš arī norādīja, ka līdz šim administratīvo sodu no dienesta kooperatīvs ir saņēmis tikai vienu reizi. Tas ierosināts uz anonīmi iesūtītā foto pamata pērn augustā. I. Balodis arī atgādināja, ka no 2020. gada jūnija uzņēmumā īsteno investīciju projektu bioloģiskās attīrīšanas kaskādes modernizācijai.

“Ne mirkli Braslas upē nesam ievadījuši neatīrītus notekūdeņus, kā to daudzi saprot “pa tiešo”,” skaidrojis valdes priekšsēdētājs. Viņš arī aģentūrai LETA norādījis, ka visas analīzes apliecina, ka “Straupes” pienotava Braslas ūdens kvalitāti nepasliktina un ūdens kvalitāte upē joprojām ir labāka par mērķlielumiem, ko nosaka Ministru kabineta noteikumi karpveidīgo zivju ūdeņiem. Līdztekus kooperatīva valdes priekšsēdētājs sacīja, ka ar VVD izveidojusies sarežģīta situācija - sodiem un arī citām pretenzijām pret pienotavu pamats ir anonīmās sūdzības, ko dienestam iesūta “kāda tautas modrā acs”. “Domāju, ka lietas izskatīšana var nonākt pat līdz tiesai, jo arī mūsu uzņēmumam ir pretenzijas pret dienesta uzstādītajām prasībām,” komentēja valdes priekšsēdētājs. Viņa ieskatā dienesta prasības neatbilst Ministru kabineta “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī”.

“Druva” saņēma Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes direktores Daces Rudusas komentāru par PKS “Straupe” pausto viedokli:

“Būtisku ietekmi uz vides kvalitāti, īpaši virszemes, rada vidē novadītie ražošanas un sadzīves notekūdeņi. Valsts vides dienests (VVD) izsniedz piesārņojošas darbības atļaujas un uzrauga gandrīz 1300 dažādu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) darbības efektivitāti, kas notekūdeņus novada vidē ar jau du vīrs pieciem m³/diennakti. 2020. gadā Latvijā vidē kopumā

novadīti ~191,7 miljoni m³ notekūdeņu, kas atbilst Usmas ezera ūdens tilpumam. Veicot attīrīšanas iekārtu darbības efektivitātes kontroli, dienesta uzmanība īpaši tiek pievērsta problemātiskajām NAI, kas ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu, piesārņojot apkārtni ar daļēji attīrītiem vai neatīrītiem ražošanas un sadzīves notekūdeņiem. 2019. gada izdevies gandrīz divas reizes samazināt problemātisko attīrīšanas iekārtu skaitu Latvijā. Patlaban Latvijā tādas ir 30, no tām desmit problemātiskās NAI atrodas Vidzemē.

Viens no problemātiskajiem objektiem Vidzemē ir PKS “Straupe” piena pārstrādes ražotne. Uzņēmuma darbībai jau vairākus gadus pievērstas dienesta uzmanība, jo tas ilgstoši novada vidē neatīrītus notekūdeņus un mēģina samazināt savas izmaksas uz vides rēķina. Darbinieki regulāri veic gan plānveida, gan uzraudzības pārbaudes, lai pārliecinātos, kā uzņēmums īsteno dienesta uzliktās rīcības. Tiek pārbaudīta arī no iedzīvotājiem saņemtā informācija par iespējamiem pārkāpumiem.

2020. gadā VVD no iedzīvotājiem par neatīrītu ražošanas notekūdeņu novadīšanu Braslas upē saņēma četrus ziņojumus, bet šogad jau astoņus. Pārbaudēs tika konstatēts, ka PKS “Straupe” apsaimniekotajās attīrīšanas iekārtās netiek nodrošināta notekūdeņu atbilstoša attīrīšana, ilgstoši vidē novadot neatīrītus notekūdeņus. Šogad dienests uzņēmumu apmeklēja jau septiņas reizes. Vides inspektoru pārbaudīti laikā ņemto ūdens paraugu testēšanas rezultāti visas reizes, izņemot vienu, uzrādījuši būtiskus piesārņojošo vielu limitējošās koncentrācijas pārsniegumus. Pērn rudenī par neatīrītu notekūdeņu novadīšanu vidē uzņēmums administratīvi sodīts, piemērojot naudas sodu 500 eiro. Uzņēmums to pārsūdzēja, bet Valsts Vides dienests atstāja spēkā.

2016. gadā PKS “Straupe” apņēmās līdz 2021. gada 1. jūlijam veikt notekūdeņu attīrīšanas

iekārtu modernizāciju, lai nodrošinātu to darbības efektivitāti un atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attīrītu notekūdeņus. Lai arī uzņēmums 2019. un 2020. gadā ir veicis Straupes iekārtu modernizāciju, tomēr 2021. gada jūlija beigās dienests, veicot no iedzīvotājiem saņemtās informācijas pārbaudi, t.sk. analizējot pārbaudē paņemto analīžu paraugu testēšanas rezultātus, atkārtoti konstatēja, ka vēl aizvien Braslas upē tiek novadīti neatīrīti piena produktu ražošanas notekūdeņi. Par šo pārkāpumu uzsāks administratīvā pārkāpuma process. Šobrīd tiek lemts par administratīvā soda piemērošanu.

Ņemot vērā regulāros pārkāpumus, kā arī lai nodrošinātu Valsts Vides dienesta uzlikto rīcību īstenošanu, panākot atbilstošu Straupes NAI darbības efektivitāti, dienests kā izpildiestāde ir uzsākusi uzdoto rīcību piespiedu izpildi. Par piespiedu izpildes līdzekli izvēlēta piespiedu nauda. 29. jūlijā izdots izpildrīkojums par piespiedu naudu 1000 eiro.

Analizējot VVD veikto pārbaudītu un analīžu testēšanas rezultātus, secināts, ka, ja Straupes NAI darbība notiek atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, tad ir iespējams nodrošināt normatīviem atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu.

Diemžēl jāatzīst, ka PKS “Straupe” savu konkurētspēju izvēlējusies celt uz vides rēķina – ietaupot uz vidē novadīto ražotnes radīto neatīrīto notekūdeņu attīrīšanu, kas nav pieļaujams. Braslas upē novadītie neatīrītie piena produktu ražošanas notekūdeņi ir vides piesārņojums, kas negatīvi ietekmē vidi gan lokālā līmenī, gan Latvijā kopumā pasliktina virszemes ūdeņu kvalitāti. Tāpēc, ja uzņēmums neveiks dienesta uzdotās rīcības un nesāks NAI izmantošanu atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, Valsts Vides dienests lems par uzņēmuma darbības apturēšanu.” □

Rehabilitācija pēc pārslimota “Covid-19”

IVETA ROZENTĀLE

Tagad arī Cēsu klīnikā pieejama valsts apmaksāta ambulatorā vai stacionārā medicīniskā rehabilitācija pēc koronavīrusa infekcijas pārslimošanas.

Šāds pakalpojums valstī ieviests, jo pēc “Covid-19” pārslimošanas pat vieglā formā var rasties veselības traucējumi.

Cēsu klīnikas fizikālās medicīnas un rehabilitācijas ārsts Arnis Nulle teic, ka viņam ir vairāki pacienti, kuriem šobrīd nepieciešama atveseļošanās, lai gan ar vīrusa infekciju slimots ziemā vai pavasarī. Izslimojušajiem joprojām ir

Cēsis iemirdzas “Pērle”

Turpinājums no 1. lpp.

Projekta īstenošanas gaitā centra atvēršana pārcelta vairākkārtīgi. Gada sākumā tika cerēts, ka rudenī jaunajā ēkā jau varētu sniegt pakalpojumus, bet pašreiz izsludināts jauns iepirkums mēbeļu iegādei, jo cenas ļoti sadārdzinājās. Novada pašvaldības aģentūras “Sociālais dienests” direktors Ainārs Judeiks atzina, ka dienests ir ieinteresēts pēc iespējas ātrāk izmantot jauno iespēju, bet pagaidām vēl nav iespējams precīzi pateikt, kad tieši tas notiks. Pakalpojumu sniegšanu varētu uzsākt pakāpeniski.

Labklājības ministrs Gatis Eglītis novēlēja, lai jaunajā centrā ir labi un ērti apstākļi kā klientiem, tā arī darbiniekiem. Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Atis Egliņš-Eglītis dalījās redzējumā, ka centra nosaukums “Pērle” atgādina par to, ka dabā pērle ir ļoti

skaists veidojums, bet katra atšķirīga, arvien slīpējot savu unikālo skaistumu, gluži tāpat kā cilvēki – vienmēr skaisti un vienmēr ar vēlmi pilnveidoties.

Sociālo pakalpojumu centra celtniecība un jaunu sociālo pakalpojumu izveide ir daļa no deinstitutionalizācijas norises Cēsu novadā.

Deinstitutionalizācijas mērķis ir palīdzēt cilvēkiem ar garīga rakstura un funkcionāliem traucējumiem iekļauties sabiedrībā.

Būvadarbus veica SIA “Sanart”, būvdarbu būvuzraudzību – SIA “Marčuks”, būvdarbu autoruzraudzību nodrošināja būvprojekta izstrādātājs SIA “Rīgers”. Sociālo pakalpojumu centra būvniecība notika projekta “Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs “Cēsis”” gaitā. Kopējais projekta finansējums ir 1 843 676,77 eiro, tai skaitā Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzekļi 1 122 375,41 eiro, valsts budžeta dotācija pašvaldībām 46 394,83 eiro, valsts budžeta finansējums 108 185,55 eiro un pašvaldības finansējums 566 720,98 eiro. □

		27. aug.		28. aug.		29. aug.		30. aug.		31. aug.	
Naktī		+11...+13	A, 6 m/s	Naktī		+13...+15	A, 6 m/s	Naktī		+13...+15	ZA, 6 m/s
	Dienā		+13...+17		A, 6 m/s	Dienā			+16...+18	ZA, 6/11 m/s	Dienā
		* 06:08	3 - nelabvēlīgs			* 06:10	3 - nelabvēlīgs			* 06:14	2 - labvēlīgs
		* 20:33				* 20:30				* 20:25	
Naktī		+14...+15	ZA, 5 m/s	Naktī		+16...+17	ZA, 5 m/s	Naktī		+16...+17	ZA, 5 m/s
	Dienā		+19...+20		A, 5 m/s	Dienā			+19...+21	A, 4 m/s	Dienā
		* 06:12	2 - labvēlīgs			* 06:16	2 - labvēlīgs			* 20:22	2 - labvēlīgs
		* 20:27				* 20:22					

slikta pašsajūta: vājums, nogurums, elpas trūkums, sāpes krūtīs, visā ķermenī, ir galvassāpes, cilvēki jūt trauksmi, izziņas vai miega traucējumus. Tas viss būtiski samazina dzīves kvalitāti.

Veselības aprūpes speciālisti uzsver, ka “Covid-19” pārslimojušiem pacientiem ir raksturīgi neiroloģiski, elpošanas, kardioloģiski, muskuloskeletāli, kā arī apziņas traucējumi, kas ilgstoši ietekmē spēju pilnvērtīgi veikt ikdienas pienākumus vai sasniegt tādu veselības stāvokli,

kāds bija pirms saslimšanas ar vīrusa infekciju. Turklāt šādas veselības problēmas var izpausties arī ilgāku laiku pēc izveseļošanās no kovidā, tāpēc sākotnēji cilvēks to nesaista ar pārslimototo “Covid-19”.

Ambulatoru rehabilitāciju vai rehabilitāciju dienas stacionārā var saņemt pacienti, kuri ir izslimojuši laboratoriski apstiprinātu “Covid-19” infekciju. Nepieciešams ģimenes ārsta vai ārstējošā ārsta nosūtījums. □